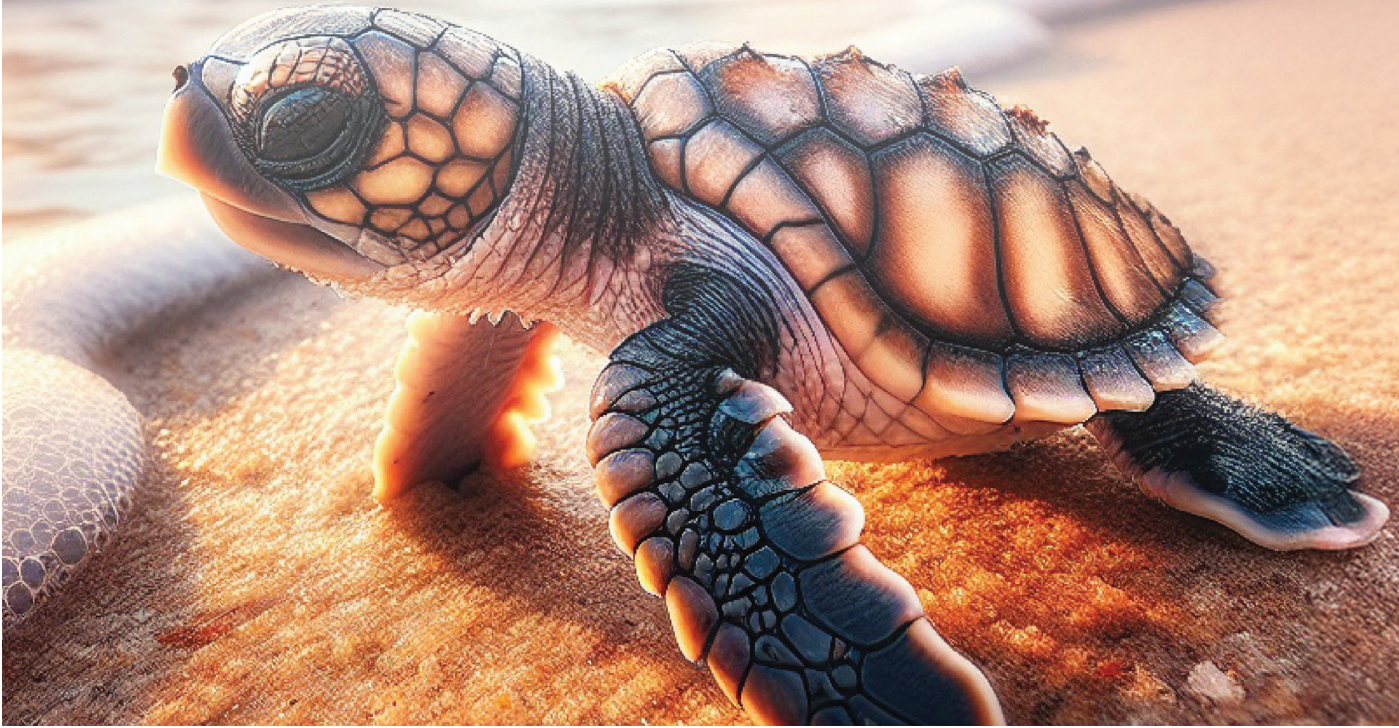

8.Sınıf

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

SORU BANKASI

63 TEST
574 SORU

- Muhammed ÇAKIR
- Mehmet AKIN

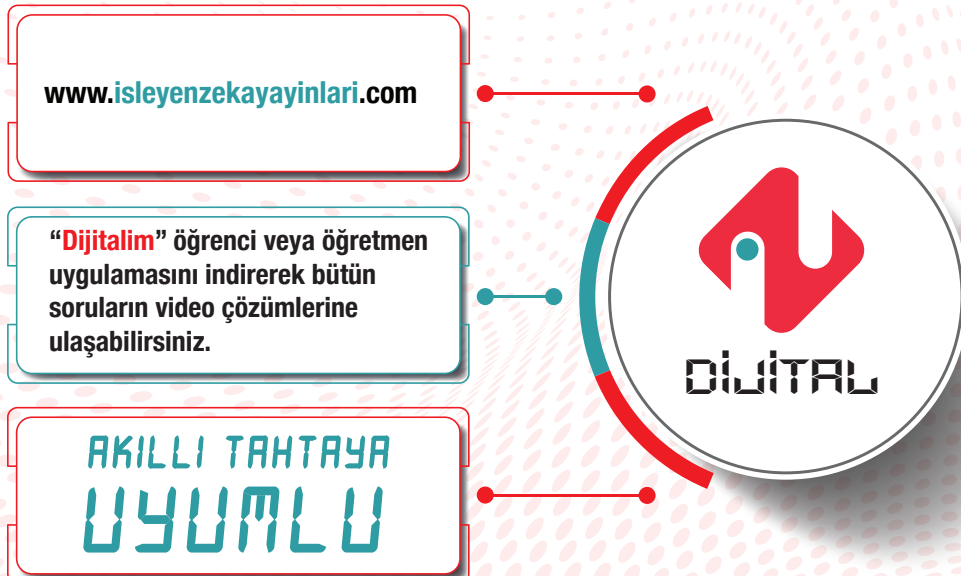

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

170725 – B1

ÖN SÖZ

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Ülkemizin Geleceği Sevgili Öğrenciler,

Sizlerin tüm ihtiyaçlarınızı analiz ederek hazırladığımız 3'lü Kuvvet Setlerimiz; Yaprak Test, Soru Bankası ve Denemeden oluşmaktadır. Bilginin özümsemesinin de bir canlının gelişimi gibi belirli evreleri vardır. Setlerimizin içindeki kitaplar da bu evreler dikkate alınarak büyük bir titizlikle hazırlanmıştır.

YAPRAK TESTLERİMİZ: Kazanımlar, öğrenmenin başlangıcıdır. Bilgi henüz ham, sade ve potansiyel doludur. Zihninizde yavaş yavaş şekillenmeye başlar. Yaprak testlerimiz bilginin bu aşamasına göre kazanım düzeyindeki sorular ile hazırlanmıştır.

SORU BANKALARIMIZ: Kazanımlar, zihninizde şekillendikten sonra bilgi; anlaşılma, işlenmeye ve pekiştirilmeye başlar. Bu aşamada bazı engellerle karşılaşılır ama kararlılıkla bilgi özümser. Soru bankalarımız zihninizde şekillenen kazanımları pekiştirecek şekilde hazırlanmıştır.

DENEMELERİMİZ: Soru bankalarımızı bitirdikten sonra bilgi; derinlemesine kavranır, düşüncelere ve davranışlara dönüşür. Branş denemelerimiz kazanımlar pekiştirildikten sonra her zorluktaki soruların çözülebileceği tarzda hazırlanmıştır.

Okula yardımcı ve liselere giriş sınavlarına hazırlıkta başucu olacak setlerimiz T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının hazırladığı Öğretim Programlarına uygun bir şekilde hazırlanmıştır.

Setlerimizin tüm öğrenci ve öğretmenlerimize faydalı olması dileklerimizle...

Halit Alper ÇİFCİ
Yayın Koordinatörü

ZEKÂNIN GÜCÜNÜ
Keşfet

İÇİNDEKİLER

1.ÜNİTE: KADER VE KAZA İNANCI

1. Ünite Kavramlar Sözlüğü	6
Kader ve Kaza İnancı	7
İnsanın İradesi ve Kader.....	13
Kaderle İlgili Kavramlar.....	17
Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Musa (as)	25
Bir Ayet Tanıyorum: Ayetelkursi ve Anlamı	27
1. Ünite Değerlendirme	29

2. ÜNİTE: ZEKÂT VE SADAKA

2. Ünite Kavramlar Sözlüğü.....	38
İslam'ın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem.....	39
Zekât ve Sadaka İbadeti.....	43
Zekât ve Sadakanın Bireysel ve Toplumsal Faydaları	55
Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (as).....	57
Bir Sure Tanıyorum: Maun Suresi ve Anlamı	59
2. Ünite Değerlendirme.....	61

3. ÜNİTE: DİN VE HAYAT

3. Ünite Kavramlar Sözlüğü.....	70
Din, Birey ve Toplum	71
Dinin Temel Gayesi	75
Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Yusuf (as).....	85
Bir Sure Tanıyorum: Asr Suresi ve Anlamı.....	87
3. Ünite Değerlendirme.....	89

4. ÜNİTE: HZ. MUHAMMED'İN ÖRNEKLİĞİ

4. Ünite Kavramlar Sözlüğü.....	98
Hz. Muhammed'in (sav) Doğruluğu ve Güvenilir Kişiliği / Hz. Muhammed'in (sav) Merhametli ve Affedici Oluşu.....	99
Hz. Muhammed'in (sav) İstişareye Önem Vermesi / Hz. Muhammed'in (sav) Davasındaki Cesaret ve Kararlılığı	103
Hz. Muhammed'in (sav) Hakkı Gözetmedeki Hassasiyeti / Hz. Muhammed'in (sav) İnsanlara Değer Vermesi / Bir Sure Tanıyorum: Kureyş Suresi ve Anlamı	107
4. Ünite Değerlendirme.....	111

5. ÜNİTE: KUR'AN-I KERİM VE ÖZELLİKLERİ

5. Ünite Kavramlar Sözlüğü.....	120
İslam Dininin Temel Kaynakları	121
Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları.....	125
Kur'an-ı Kerim'in Temel Özellikleri.....	131
Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Nuh (as)	133
5. Ünite Değerlendirme.....	135

CEVAP ANAHTARI	142
----------------------	-----

1 ÜNİTE

KADER VE KAZA İNANCI

KAZANIMLAR

- 8.1.1. Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar.
- 8.1.2. İnsanın ilmi, iradesi, sorumluluğu ile kader arasında ilişki kurar.
- 8.1.3. Kaza ve kader ile ilgili kavramları analiz eder.
- 8.1.4. Toplumda kader ve kaza ile ilgili yaygın olan yanlış anlayışları sorgular.
- 8.1.5. Hz. Musa'nın (as) hayatını ana hatlarıyla tanıır.
- 8.1.6. Ayet el-Kürsi'yi okur, anlamını söyler.

1. ÜNİTE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

KADER: Allah'ın (cc) sonsuz ilmi ve kudretiyle, evrende olmuş ve olacak olan her şeyi takdir etmesidir. Yine varlıkları istediği şekilde ve biçimde yaratması, insanların özgür iradeleriyle yapacaklarını Allah'ın (cc) önceden bilmesi ve düzenlemesine denir.

KAZA: Ezelde bilinen ve takdir edilen şeyin, zamanı ve yeri geldiğinde Allah (cc) tarafından yaratılması demektir.

İLİM: Allah'ın (cc) gerek duyular âlemini gerekse duyu ötesine ait bütün nesne ve olayları bilmesidir.

İRÂDE: Allah'ın (cc) dilemesi ve dilediğini dilediği şekilde yapmasıdır.

KUDRET: Allah'ın (cc) her şeye gücünün yetmesi, dilediğini dilediği zamanda var veya yok etmesidir.

TEKVİN: Allah'ın (cc) yaratma, yoktan var etme sıfatını ifade eder.

SÜNNETULLAH/ADETULLAH: Allah'ın (cc) evrendeki uyumu sağlamak için koyduğu evrensel yasaların genel adıdır.

FİZİKSEL YASALAR: Madde ve enerjinin oluşumu, yapısı, hareketi, değişimi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili yasalardır.

BİYOLOJİK YASALAR: Canlıların doğması, gelişmesi ve üremesi gibi olaylardır. Yüce Allah bitki, hayvan ve insanların yapı ve işlevlerini biyolojik yasalara bağlı kılmıştır.

TOPLUMSAL YASALAR: Toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için uyması gereken yasalara denir. Sevgi, kardeşlik, doğruluk, adalet, kul hakkı gibi ilkeler toplumsal yasaların temelini oluşturur.

İRÂDE: Dileme, tercih etme, karar verme ve bunlar için gerekli güç ile yeteneğe sahip olmayı ifade eder.

CÜZİ İRÂDE: İnsanın Allah'ın (cc) yarattığı kudret ve seçenekler arasında tercih yapabilme yetisidir.

KÜLLİ İRÂDE: Allah'ın (cc) istediğini istediği gibi dilemesi ve seçmesi olan külli irade Allah'ın (cc) mutlak ve sınırsız iradesidir. Külli irade, her şeye hâkim olan, her şeyi içine alan iradedir.

SORUMLULUK/MÜKELLEF: Bir kimsenin verdiği kararların sonuçlarını üstlenmesi, yaptığı ya da yapması gereken yapmadığı işlerden dolayı hesap vermek zorunda olmasıdır.

ÖMÜR: Allah'ın (cc) takdir ettiği, insanın doğumu ile ölümü arasındaki yaşam süresidir.

ECEL: Her insan için Allah (cc) tarafından belirlenmiş olan ölüm anıdır.

EMEK: İnsanların dünya ve ahiret için gayretle yaptığı helal çaba ve çalışmadır.

RIZIK: Allah'ın (cc) kullarına maddi ve manevi olarak verdiği her türlü nimettir.

TEVEKKÜL: Kişinin üzerine düşeni yaptıktan sonra sonucu Allah'a (cc) teslim etmesidir.

BAŞARI: Allah'ın (cc) lütfuyla yapılan işin hayırlı sonuçlar vermesidir.

BAŞARISIZLIK: Allah'ın (cc) takdiriyle istenen sonuca ulaşılamaması fakat sabırla karşılanması gereken bir imtihandır.

SAĞLIK: Allah'ın (cc) insana bir nimet olarak verdiği beden ve ruh sıhhatidir.

HASTALIK: Allah'ın (cc) kullarını imtihan etmek ve günahlarına kefaretilmek üzere verdiği geçici rahatsızlık hâlidir.

FİRAVUN: Eski Mısır'da krallara verilen isimdir.

KELİMULLAH: Allah'ın (cc) doğrudan konuştuğu ve vahiy ile hitap ettiği peygamber olan Hz. Musa'nın (as) ünvanıdır.

KÜRSİ: Allah'ın (cc) ilmini ve kudretini temsil eden, gökleri ve yeri kuşatan yüce makamdır.

HAYY: "Varlığı devamlı olan, hayat sahibi, ölmeyen diri, her şeyin varlığı onun varlığına bağlı olan." demektir.

KAYYUM: "Varlığı kendinden, kendi kendine yeterli, yarattıklarına hâkim ve onları koruyup gözetken" demektir.

ALİYY: "İzzet, şeref ve hükümler bakımından en yüce, aşkın olan." demektir.

AZİM: "Zatının ve sıfatlarının mahiyeti anlaşılamayacak kadar ulu olan." demektir.

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Yıldızlar bir adım yolundan şaşmaz
Dağlar haddini bilir, denizler taşmaz,
Karıncanın yükü, boyunu aşmaz.
Bunca dengelerin farkında mısın?

İnsanlar el, ayak, kol, kafa, beden
Hiçbiri birine benzemez neden?
Bir güç bir irade var ki hükmeden,
Dört yanını sarmış, farkında mısın?

Bu şiirde,

- Allah (cc) her canlıya taşıyabileceği kadar yük yükler.
- Evrendeki düzen ve dengeyi yöneten bir irade vardır.
- İnsan kâinattaki eşsiz güzellikler için Allah'a (cc) şükretmelidir.

konularından hangilerine değinilmiştir?

A) Yalnız II	B) Yalnız III
C) I ve II	D) I, II ve III

işlenen zeka

3. "Biz, gökyüzünü korunmuş bir tavan gibi yaptık." (Enbiya suresi, 32. ayet) ayeti, atmosferin ve Van Allen Kuşakları gibi doğal koruma mekanizmalarının Allah'ın (cc) evrende yaratmış olduğu bir düzenin parçası olduğunu ifade eder. Bu ayet, gökyüzünün insanlar ve diğer canlılar için bir koruma işlevi gördüğüne işaret eder. Hem atmosferin gök taşlarını eriterek yok etmesi hem de manyetik alanın zararlı ışınları engellemesi, bu ilahi korumanın fiziksel ve biyolojik düzeyde gerçekleşen örnekleridir. Allah (cc), gökyüzünü ve diğer doğal unsurları canlıların hayatta kalmasını sağlayacak şekilde yaratmıştır.

Bu parçada verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- Bilimsel keşiflerin dinî inançları pekiştirdiğine
- Kur'an'daki ilahi düzenin bilimsel açıklamalarla uyumlu olduğuna
- Allah'ın (cc) yaratmış olduğu evrensel düzenin korunmuş olduğuna
- Astronominin, Allah'ın (cc) kudretini anlamamızda önemli bir rol oynadığına

4.

balık baştan kokar

Bu görselde verilen atasözü toplumsal yasa ile ilgili verilen aşağıdaki sözlerden hangisiyle örtüşür?

- Yöneticileri adaletsiz toplumlarda adalete güven azdır.
- Nedenini bilmedikleri hastalıklar insanlarda korku ve endişe oluşturur.
- Doğruluktan ayrılan her topluma Allah (cc) uyarıcı olarak peygamberler gönderdi.
- Kaynağı köy olan birçok adet ve gelenek şehirlerde uygulanma ortamı bulamadı ve yok oldu.

5. Gece boyunca uyumadan çalışan bir şoför, sabah yola çıkmak zorunda kaldı. Göz kapaklarına hâkim olamayan adam, bir anlık dalgınlıkla direksiyon hâkimiyetini kaybetti. Bu dikkatsizlik, ciddi bir trafik kazasına yol açtı.

Böyle bir olayda şoför öncelikle aşağıdaki evrensel yasalardan hangisini ihlal ettiği için kazaya sebebiyet vermiştir?

- A) Biyolojik yasa B) Toplumsal yasa
C) Psikolojik yasa D) Fiziksel yasa

6. Güneş sistemi içindeki gezegenler, belirlenmiş yörüngelerinde kusursuz bir düzenle dönerler. Ay, Dünya etrafındaki hareketini şaşmaz bir ritimle sürdürür; ne yere düşer ne de uzaklaşır. Canlılar arasında da bu düzeni andıran, her canlının bir diğerine bağlı olduğu dengeli bir ekosistem vardır.

Bu metni aşağıdaki ayetlerden hangisi destekler?

- A) "Her nefis ölümü tadacaktır."
(Al-i İmran suresi, 185. ayet)
B) "Biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık."
(Kamer suresi, 49. ayet)
C) "Yeryüzündeki her canlının rızkı yalnızca Allah'a aittir."
(Hud suresi, 6. ayet)
D) "...Allah yaptıklarınızdan haberdardır."
(Münafikun suresi, 11. ayet)

7. "Sen Allah'ın yasında hiçbir değişiklik bulamazsın. Sen Allah'ın yasında asla bir sapma da göremezsin."

(Fatır suresi, 43. ayet)

Bu ayette altı çizili bölüm aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Beytullah B) İlahi kanun
C) Adetullah D) Sünnetullah

8. Kelime olarak ölçü, miktar, bir şeyi belli ölçüye göre yapmak, belirlemek, bir şeye hükmetmek, gücü yetmek anlamlarına gelir. Kur'an'da, ölçü, ahenk, denge, düzen ve yasa gibi anlamlara gelir.

Tanımı verilen bu kavrama aşağıdaki ayetlerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) "Şüphesiz ki biz, her şeyi bir ölçü ile yarattık."
(Kamer suresi, 49. ayet)
B) "...Her şeyi yaratıp ona bir nizam veren ve mukadderatını tayin eden Allah, yüceler yücesidir."
(Furkan suresi, 2. ayet)
C) "Yaratıp düzene koyan, takdir edip yol gösteren, (topraktan) yeşil otu çıkaran... Yüce Rabbinin adını tesbih (ve takdis) et."
(Âlâ suresi, 1-5. ayetler)
D) "Onlar namazlarını dosdoğru kılan ve kendilerine rızık olarak verdiğimizden (Allah yolunda) harcayan kimselerdir."
(Enfal suresi 3. ayet)

9. Adetullah, Allah'ın (cc) fiziksel, biyolojik ve toplumsal düzeyde koyduğu yasalar ve düzenlerdir. Fiziksel düzeyde ise evrendeki doğa yasaları, biyolojik düzeyde canlıların yaşam süreçleri Allah'ın (cc) belirlediği kurallara dayanır. Toplumsal düzeyde ise insan ilişkileri, adalet ve ahlaki düzen, Allah'ın (cc) koyduğu kanunlarla şekillenir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi içerdiği yasa bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Kalıtsal özellikler genlerle kuşaktan kuşağa aktarılır.
B) Boşlukta ışık, saniyede 299.792 kilometre hızla ilerler.
C) Duran bir cisme kuvvet etki etmedikçe hareket etmez.
D) Gökten bırakılan bir cisim yer çekimine bağlı olarak yere düşer.

VIDEO
ÇÖZÜM

1. “Onlar, ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah’ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler (ve şöyle derler:) Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ederiz. Bizi cehennem azabından koru!”
(Al-i İmran suresi, 191. ayet)

Bu ayetten,

- I. Allah’ı (cc) anmanın esas yolu namaz kılmak, oruç tutmak ve zekât vermektir.
- II. İnsan, varlıkların yaratılışı üzerinde düşünmeli, bunları yaratan Allah’a (cc) inanmalıdır.
- III. Yatarken, otururken ya da ayakta dururken Allah’ı (cc) anmak doğru bir davranış değildir.
- IV. Allah (cc) evrendeki varlıkları boş yere değil, bir amaç için yaratmıştır.

ifadelerinden hangileri çıkarılabilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve IV	D) III ve IV

2. Bazı insanlar Allah’ın (cc) evreni yarattığını ve artık evrene karışmadığını, yeryüzündeki işleyişin kendiliğinden devam ettiğini iddia ederler.

Bu düşüncenin doğru olmadığını gösteren ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) “Allah gökleri görebileceğiniz direkler olmaksızın yarattı...”
(Lokman suresi, 10. ayet)
- B) “...O’nun benzeri hiçbir şey yoktur...”
(Şûra suresi, 11. ayet)
- C) “Göklerde ve yerde bulunanların hepsi O’ndan ister (O’na muhtaçtır). O her an yaratma hâlinde-dir.”
(Rahman suresi, 29. ayet)
- D) “O, yerde ne varsa hepsini sizin için yarattı...”
(Bakara suresi, 29. ayet)

3. Toplamlar, insanlar arasındaki dayanışma ve güven ilişkisi üzerine kurulur. Bireyler, birbirlerine duyarlı olduklarında ve karşılaştıkları zorluklarda birbirlerine yardımcı olduklarında toplumsal bağlar güçlenir. Ancak, sadece kendi çıkarlarını düşünen ve başkalarının sorunlarına kayıtsız kalan bir yaklaşım, toplumda güvenin azalmasına ve yalnızlaşmanın artmasına yol açar. Bu tür bir düşünce, “Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın.” atasözünde ifade edilmiştir.

Bu parçada “toplumsal yasaların” daha çok hangi yönüne dikkat çekilmiştir?

- A) Toplumsal sorunlara karşı duyarlı olmak
- B) Kendi dışındaki sorunlara kayıtsız kalmak
- C) Toplumun belirli kesimlerine yardım etmek
- D) Toplumu ilgilendiren konularda çıkarları gözetmek

4. I. Ferdi’nin yemek alabilmek için yemek sırasına girmesi
II. Ferdi’nin aldığı yemeklerin tabakta sabit olarak durabilmesi
III. Ferdi’nin bu yemekleri yemesi

Ferdi hakkındaki bilgiler sırasıyla hangi evrensel yasaya işaret eder?

- A) Toplumsal - Biyolojik - Toplumsal
- B) Biyolojik - Fiziksel - Toplumsal
- C) Toplumsal - Biyolojik - Fiziksel
- D) Toplumsal - Fiziksel - Biyolojik

5. I. Gelecek sezon İtalya’ya gideceğim.
II. Okula gitmek için erkenden uyandım.
III. Yarın saat 11.00’de futbol maçımız var.
IV. Geçen ay gittiğimiz yer çok güzeldi.

“Kader ve kaza” kavramları düşünüldüğünde yukarıdakilerden hangileri kader kapsamında değerlendirilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve IV	D) III ve IV

işlenen zeka

6. Artan plastik atıklar, eğer önlem alınmazsa çevre için daha büyük bir tehdit hâline gelecek. Plastik ürünlerin üretimi ve kullanımı her geçen gün artarken, bu atıkların doğada çözünmesi yıllar alabiliyor. Özellikle okyanuslara karışan plastikler, deniz canlılarının yaşamını tehdit ederken ekosistem dengesini de bozar. Bu durum, sadece denizlerdeki canlılar için değil, tüm dünya için ciddi çevresel riskler yaratabilir.

Bu durum hakkında insanları uyaran ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "...Her şeyi yaratıp ona bir nizam veren ve mukadderatını tayin eden Allah yüceler yücesidir."
(Furkan suresi, 2. ayet)
- B) "Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan Rabb'inizden korkun. Ondan korkun ki, birbirinizin haklarını çiğnemeyesiniz."
(Nisa suresi, 1. ayet)
- C) "Şüphesiz Allah, taneyi ve çekirdeği yarıp filizlendirendir. Ölüden diriye çıkarır. Diriden de ölüyü çıkarır..."
(Enam suresi, 95. ayet)
- D) "...Göğü O yükseltti ve dengeyi O koydu. Sakın dengeyi bozmayın..."
(Rahman suresi, 7-8. ayetler)

7. Kırsal bölgelerdeki işsizlik ve yetersiz yaşam koşulları, bireyleri daha iyi bir hayat umuduyla kentlere göç etmeye zorluyor. Ancak, kentlerde karşılaşılan barınma sorunları, işsizlik ve sosyal uyumsuzluk, göç eden bireylerin beklentilerini karşılamıyor. Bu durum, özellikle gecekondü bölgelerinde suç oranlarının artmasına neden oluyor. (Gazete haberi)

Bu gazete haberi;

- I. fiziksel,
II. biyolojik,
III. toplumsal

yasalarından hangilerine örnek oluşturur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I, II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi Allah'ın (cc) her şeyi bir ölçü ve dengeye göre yarattığına örnek olarak gösterilemez?

- A) Güneş'ten Dünya'ya gelen ışınların açısı mevsimlerin oluşmasına imkân tanır, bu da tarım ve canlı yaşamı için uygundur.
- B) Ay'ın Dünya etrafında dönmesiyle gelgit olayları meydana gelir, bu durum deniz canlılarının yaşamını düzenler.
- C) Atmosfer tabakası Dünya'mızın etrafını çepeçevre kuşatmaktadır. Bu tabakanın şimdiki hâinden daha kalın ya da daha ince olması canlıların yaşamını etkilemezdi.
- D) Dünya'nın Güneş'e uzaklığı yaklaşık 150 milyon kilometredir. Güneş ile Dünya arasındaki mesafenin azalması canlıların sıcaklıktan kavrulmasına, artması ise donmasına neden olacaktı.

9. Yüce Allah'ın yarattığı evrende bir düzen vardır. Evren, üzerinde yaşadığımız dünya ile tüm yıldız ve gezegenleri içine alan varlıklar bütünüdür. İçinde yaşadığımız doğayı gözlemlediğimiz ve üzerinde düşündüğümüz zaman, varlıklar arasında bir denge, düzen ve uyum olduğunu anlarız. Varlıklar amaçsız yaratılmamıştır.

Bu durumu en iyi açıklayan ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "Kim zerre miktarı hayır işlemişse onu görür. Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür."
(Zilzal suresi, 7-8. ayetler)
- B) "İçinden taze et (balık) yemeniz ve takacağınız bir süs (eşyası) çıkarmanız için denizi emrinize veren odur..."
(Nahl suresi, 14. ayet)
- C) "Başınıza gelen herhangi bir musibet kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir..."
(Şûra suresi, 30. ayet)
- D) "Biz göğü, yeri ve ikisi arasındakileri boş yere yaratmadık..."
(Sad suresi, 27. ayet)

VIDEO
ÇÖZÜM

1. “Yeri döşeyen, onda oturaklı dağlar ve ırmaklar yaratan ve orada bütün meyvelerden çift çift yaratan O’dur. Geceyi de gündüzün üzerine O örtüyor. Şüphesiz bütün bunlarda düşünen bir toplum için ibretler vardır.”

(Rad suresi, 3. ayet)

Bu ayette;

- I. fiziksel,
- II. biyolojik,
- III. toplumsal

yasalarından hangileri yer almaktadır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2. Evren, farklı yapı ve özelliklere sahip varlıkların uyum içinde yer aldığı bir düzendir. Her şey belirli bir ölçü, plan ve denge içinde yaratılmıştır. Gelişigüzellik yerine düzen, karmaşa yerine uyum vardır. Yüce yaratıcı, her varlığı amacına uygun özelliklerle donatmıştır.

Bu parça aşağıdaki ayetlerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) “Her şeyi yaratmış, ona bir ölçü, biçim ve düzen vermiştir.”
(Furkan suresi, 2. ayet)
- B) “O, yaratıp şekillendiren, âhenk veren ve düzene koyandır. O, (her şeyi) ölçüyle yapıp yönlendirendir.”
(Âlâ suresi, 2-3. ayetler)
- C) “Gökleri yedi kat yaratan odur. Rahman’ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görüyor musun?”
(Mülk suresi, 3. ayet)
- D) “Kim zerre miktarı hayır işlemişse onu görür. Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür.”
(Zilzal suresi, 7-8. ayetler)

3.

Bu ahtapotların zekâsı yunuslarla yarışır!

En tehlikeli hayvanlar listesine girebilecek derecede zeki ve saldırgan bir yapıları var bu ahtapotların... Yetmezmiş gibi bukalemun gibi kamuflle olabiliyorlar ve oldukça hızlı bir itiş gücüne sahipler. Yapılan araştırmalar, labirentlerden kolayca çıkabildiklerini veya yapboz yapabildiklerini gösteriyor. Karmaşık kilitleri açabildikleri için kapatıldıkları yerlerden çıkabiliyorlar.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Evrendeki hiçbir şey boş yere yaratılmamıştır.
- B) Evrendeki bu düzen insanlar tarafından sağlanmaktadır.
- C) Bilinçsizce çevreye atılan atıkların doğaya zarar vermektedir.
- D) Ahtapotun bu özellikleri doğanın kendi kendine oluşturduğu bir olaydır.

4. Bu yasalar; canlıların meydana gelişi, büyümeleri ve canlılık özellikleri ile ilgilidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi verilen yasa türüne örnektir?

- A) Bulut soğuk bir hava tabakasıyla karşılaşır ve buluttaki su yoğunlaşarak su damlacıklarına dönüşür. Bu damlacıklar düşebilir büyüklüğe ulaşınca yağış oluşur.
- B) Köyde kısıtlı imkânlarda yaşayan Ahmet, iyi bir üniversite kazanmak için yaşadığı şehirden göç eder.
- C) Ayılar yazın aldıkları kalorili besinleri kışın yatarak vücutlarındaki yağları proteine çevirirler.
- D) Ses dalgaları, havada belli bir hızla yayıldığı için gök gürültüsünü şimşekten sonra duyarız.

işlenen zeka

5. “Yedi göğü birbiriyle tam bir uygunluk içinde yaratan O’dur. Rahmanın yaratışında hiçbir uyumsuzluk görmezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görüyor musun? Sonra gözünü tekrar tekrar çevir de bak; (kusur arayan) göz aradığını bulamadan bitkin olarak sana dönecektir.”

(Mülk suresi, 3-4. ayetler)

Bu ayet aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

- A) Evrendeki bu düzen tesadüf eseri midir?
 B) Yeryüzündeki hayatın canlılar için önemi nedir?
 C) İnsanın yaratılış gerçeği bize neyi ispat etmektedir?
 D) Gökyüzünün yaratılması, yeryüzünden daha mı öncedir?
6. I. Sıcak iklimlerdeki bitkilerin su kaybını önleyici yaprak yapısına sahip olması
 II. Gezegenlerin milyonlarca yıldır yörüngelerinden çıkmadan hareket etmesi
 III. Ağaçların varlığı azalınca, toprak stabilitesinin bozulması nedeniyle heyelanların görülme sıklığı ve şiddeti artmaktadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri evrende bir düzen olduğunu gösterir?

- A) Yalnız II
 B) Yalnız III
 C) I ve II
 D) I, II ve III
7. 1 Haziran 2030’da, halkalı Güneş tutulması gerçekleşecek. Bu doğa olayı, Ay’ın Güneş’in tam ortasına geçerken çevresinde halkalı bir ışık çemberi bırakmasıyla görülecek. Halkalı Güneş tutulması, sadece belirli bölgelerden, özellikle Asya, Avrupa ve Kuzey Afrika’nın bazı kesimlerinden tam olarak izlenebilecek. Bu nadir olay, gökyüzü gözlemcileri için büyük bir görsel şölen sunacak.

Bu metin aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Ecel
 B) Kader
 C) Emek
 D) Kaza

8. Rüzgârların sadece doğanın hareketini sağlamakla kalmadığı, aynı zamanda bitkilerin üremesine katkıda bulunduğu bir gerçektir. Bitkilerin polenlerinin rüzgârla taşınması, üremeyi sağlamak için önemli bir rol oynar ve doğadaki dengenin korunmasına yardımcı olur. Bu mükemmel düzen, Allah’ın (cc) yaratma kudretinin bir yansımasıdır. Bu konuda Hicr suresi 22. ayette şöyle buyrulmaktadır: “Rüzgârları da aşılıyıcı olarak gönderip yukarıdan su indirerek sizi onunla suladık. Onu toplayıp depolayan da siz değilsiniz.”

Bu parçada aşağıdaki yasalardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Fiziksel
 B) Biyolojik
 C) Toplumsal
 D) Hukuki

9. İnsan, çevresindeki varlıklara dikkatle baktığında evrende tesadüfe yer olmadığını, her şeyin belirli bir düzen ve planla yaratıldığını görür. Güneşin doğuşundan yıldızların hareketine, yağmurun yağmasından bitkilerin büyümesine kadar her şey ölçülü ve dengelidir. Evrendeki uyum ve düzen Kur’an-ı Kerim’de de şu ayetle vurgulanmıştır: ----

Bu metin aşağıdaki ayetlerden hangisi ile devam ettirilemez?

- A) “Geceyi ve gündüzü, Güneş’i ve Ay’ı yaratan O’dur. Her biri bir yörüngede hareket etmektedir.”
 (Enbiya suresi, 33. ayet)
- B) “Gökten bir ölçüye göre suyu indiren O’dur. Biz onunla (kupkuru), ölü bir memlekete hayat veriyoruz...”
 (Zuhruf suresi, 11. ayet)
- C) “O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahmanın yaratmasında hiçbir uyumsuzluk göremezsin...”
 (Mülk suresi, 3. ayet)
- D) “... Kararını verdiğin zaman da artık Allah’a dayanıp güven. Çünkü Allah, kendisine dayanıp güvenenleri sever...”
 (Al-i İmran suresi, 159. ayet)

VIDEO
ÇÖZÜM

1. “Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır.”

(Bakara suresi, 256. ayet)

Bu ayette vurgulanmak istenen mesaj aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) İslam, kolaylık dinidir.
- B) Dinde hiçbir eğrilik yoktur.
- C) Her daim doğruluğu seçmemiz gerekir.
- D) İnsan din seçiminde özgür bırakılmıştır.

2. **Aşağıdaki ayetlerden hangisi insanın özgür irade sahibi olduğunu vurgulamaktadır?**

A) “Allah, bir güçlükten sonra bir kolaylık verecektir.”
(Talak suresi, 7. ayet)

B) “Ey inananlar! Sabır ve namazla (Allah’tan) yardım isteyin...”
(Bakara suresi, 153. ayet)

C) “(Ey Muhammed!) De ki: Gerçek Rabbinizdendir. Dileyen inansın, dileyen inkâr etsin...”
(Kehf suresi, 29. ayet)

D) “Onlar harcadıkları zaman ne israf ederler ne de cimrilik, ikisi arasında orta bir yol tutarlar.”
(Furkan suresi, 67. ayet)

3. “Hayrı ve şerri ve bu ikisinin hâllerini öğretip bunlardan birini yapabilmesi için insana seçme hakkı vere-ne yemin olsun ki...”

(Şems suresi, 8. ayet)

Bu ayette aşağıdaki kavramlardan hangisi vur-gulanmaktadır?

- A) Kaza
- B) Emek
- C) Tevekkül
- D) İrade

4. **Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) İnsanın sorumluluğu gücüyle sınırlıdır.
- B) İnsanın özgürlüğü arttıkça sorumluluğu azalır.
- C) İnsanın sorumluluğu; verdiği karar sonrasında doğan sonuçları kabul etmesidir.
- D) İnsanın özgürlüğü; zorlama ve baskı olmadan kendi iradesiyle karar vermesidir.

5. İnsanın fiilleri ikiye ayrılır: “Zorunlu fiiller” ve “Seçime dayalı fiiller”

Bu bilgilere göre aşağıdaki fiillerden hangisi farklıdır?

- A) Cinsiyetimiz
- B) Göz rengimiz
- C) Kalp atışımız
- D) Mesleğimiz

6. “Siz ancak Rabbinizin dilemesi sayesinde (bir şey) dileyebilirsiniz. Şüphesiz Allah her şeyi bilendir, hik-met sahibidir.

(İnsan suresi, 30. ayet)

Bu ayetten aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Külli irade cüzi iradeyi kapsar.
- B) İnsan bütün fiillerini ancak kendisi dilerse gerçek-leştirebilir.
- C) İnsan elde ettiği güzelliklerden dolayı Allah’a (cc) şükretmelidir.
- D) İnsanın özgürlüğü, kendi iradesiyle karar verme-siyle gerçekleşir.

7. “Başınıza gelen herhangi bir musibet, Kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir...”

(Şûra suresi, 30. ayet)

Bu ayette vurgulanan kavramların içerisinde aşağıdakilerin hangisi yer almaz?

- A) İrade B) Sorumluluk
C) Kaza D) Emek

8. “Elimden bir şey gelmez, alın yazım buymuş.”, “Ben kader mahkûmuyum.”, “Çalışsam da Allah rızkımı verir.” ifadeleri kullanan bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Emek ve rızık ilişkisini biliyor.
B) Sorumluluk almaktan kaçınıyor.
C) Kader ve kaza konusunu anlamış.
D) Özgür iradeyi doğru kullanabiliyor.

9. Hz. Ömer (ra), Şam’a doğru yola çıktığında, Başkomutan Ebu Ubeyde onu karşılayarak şehirde veba salgını olduğunu bildirir. Hz. Ömer (ra), ashabıyla durumu istişare eder ve sonunda Şam’a girmemeye karar verir. Ebu Ubeyde, “Allah’ın kaderinden mi kaçırıyorsun?” diye sorunca Hz. Ömer (ra), “Evet, Allah’ın kaderinden yine Allah’ın kaderine kaçırıyoruz.” cevabını verir.

Bu örnek olayın ana mesajı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kader, hastalıkların farkına varmaktır.
B) Yapılan her şey kaderin içindedir.
C) Kader, tehlikeleri göze almaktır.
D) Hastalıklardan kaçarak kader değiştirilebilir.

10. İnsan, belirli sınırlar içinde karar verebilen bir varlıktır. Seçim yapma özgürlüğü sayesinde yaptığı davranışlardan sorumlu tutulur. Ancak istem dışı gerçekleşen eylemlerden dolayı ona sorumluluk yüklenmez. Allah’ın (cc) iradesi ise sınırsızdır ve her şeyi kapsar. Kul ister, yüce Allah dilerse onu var eder.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) İnsan yaptığı tercihlerinden sorumludur.
B) Bütüncül irade tercihlerimizde bizi zorlamaz.
C) İnsanların tercihleri külli iradesi tarafından seçilmiştir.
D) İnsanlar zorunlu fiillerden hesaba çekilmeyeceklerdir.

11. “Ona iki yolu (iyi ve kötüyü) gösterdik.”

(Beled suresi, 10. ayet)

Bu ayette aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) İnsanın başıboş bırakıldığına
B) Evrenin tesadüfen meydana gelmediğine
C) İnsanın yaptıklarından sorumlu olduğuna
D) İnsana irade ve seçme hürriyeti verildiğine

12. İnsan, sahip olduğu nimetler için Allah’a (cc) şükretmeli, karşılaştığı sıkıntı ve zorluklar karşısında sabırlı olmalıdır. Allah’ın (cc) kendisine akıl ve irade verdiğini bilen kişi, başına gelen her olumsuz olay karşısında “Kem talihimiz hiç gülmedi.” gibi sözler söylememelidir.

Bu parçanın mesajını algılayan bir insandan aşağıdaki davranışlardan hangisi beklenmez?

- A) Düşünerek karar alması
B) Bilgiye önem vermesi
C) Sorumluluğu kadere yüklemesi
D) Elinden gelen gayreti göstermesi

VIDEO
ÇÖZÜM

1. I. 1207 yılında, Belh şehrinde doğan Mevlana'nın babası Bahaeddin Veled, annesi Mümin Hatun'dur.
II. Genç yaşta tasavvufa ilgi duymaya başlamış, birçok dinî ve felsefi eser okumuştur.
III. 1244 yılında Şems-i Tebrizi ile tanıştıktan sonra, mistik bir yolculuğa çıkmıştı.
IV. 1273 yılında Konya'da vefat eden Mevlana, ölümünü kabul etmiş ve "Ölüm, bir sonsuzluğa geçiştir." demiştir.
V. Hayatının büyük bir kısmını öğretici ve rehber olarak geçirmiştir.

Mevlana Celaledin Rumi hakkında numaralanmış verilen bilgilerden hangileri külli iradeye örnek oluşturur?

A) I ve IV	B) II ve III
C) I, IV ve V	D) II, III ve V

2. İnsan, akıl ve irade sahibi bir varlık olarak özgür iradesiyle doğru ve yanlış arasında seçim yapabilir. Bu özgürlük ona hem sorumluluk hem de seçim yapma gücü verir. İnsan, yaptığı eylemlerden dolayı sorumlu tutulur.

Aşağıdakilerden hangisi insanın sorumlu tutulmayacağı durumlardan biridir?

- A) Doğal afetler sonucu deniz seviyesinin yükselmesi
- B) Trafikte dikkatsiz bir şekilde araç kullanarak kaza yapılması
- C) Sosyal medyada yalan haber yayarak başkalarına zarar verilmesi
- D) İş yerinde güvenlik kurallarına uymayarak bir kazaya sebep olunması

3. İslam, bireylerin dinî inançlarını zorlamadan, özgür iradeleriyle benimsemeleri gerektiğini vurgular. Her insanın inanç seçimi, kendi iç dünyasında gerçekleşmeli ve başkalarının müdahalesine yer verilmemelidir. Din, insanın gönlünden ve içinden gelen bir tercihtir, bu nedenle her bireyin inancını kendi isteğiyle kabul etmesi beklenir.

Bu parçanın mesajı aşağıdaki ayetlerden hangisiyle örtüşür?

- A) "Hiç kimse başkasının günahını taşımaz."
(Zümer suresi, 7. ayet)
- B) "İnananlar yalnızca Allah'a dayanıp güvensinler."
(İbrahim suresi, 11. ayet)
- C) "Öyleyse isteyen iman etsin, isteyen inkâr etsin."
(Kehf suresi, 29. ayet)
- D) "Gerçekten insan için kendi çalıştığından başkası yoktur."
(Necm suresi, 39. ayet)

4. İnsan, ailesine, çevresine ve topluma karşı sorumluluk taşır. Yapılan her davranışın bir sonucu olduğu gibi, bu dünyadaki sorumluluklarımızdan dolayı ahirette Allah'a (cc) hesap vereceğimiz unutulmamalıdır. Bu bilinç, insanı daha dikkatli ve duyarlı yapar.

Bu parçanın mesajı aşağıdaki ayetlerden hangisiyle örtüşür?

- A) "...Şüphesiz Allah istediği hükmü verir."
(Maide suresi, 1. ayet)
- B) "...Yapmakta olduğunuz şeylerden mutlaka soruguya çekileceksiniz."
(Nahl suresi, 93. ayet)
- C) "Şüphesiz biz ona doğru yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör."
(İnsan suresi, 3. ayet)
- D) "Bir şeyi dilediği zaman, O'nun emri o şeye ancak "Ol!" demektir. O da hemen olur."
(Yasin suresi, 82. ayet)

